

Άσκηση 1 (ύπαρξη ρίζας της $f'(x) = \kappa$ με γνωστή την $f(x)$) - Πανελλήνιες 2000

Έστω $f : [0,1] \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη συνάρτηση με $f(0) = 2$ και $f(1) = 4$. Να δείξετε ότι υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_1 \in (0,1)$ ώστε η εφαπτόμενη της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $M(x_1, f(x_1))$ να είναι παράλληλη στην ευθεία $y = 2x + 2000$

Άσκηση 2 (σχέση μεταξύ $f'(\xi_1), f'(\xi_2), f'(\xi_3)$)

Έστω μια συνάρτησης f η οποία είναι συνεχής στο $[0,5]$, παραγωγίσιμη στο $(0,5)$ και ισχύει ότι: $f(5) = f(0) + 1$. Να αποδείξετε ότι υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (0,5)$ τέτοια ώστε:
 $2f'(\xi_1) + 3f'(\xi_2) = 1$.

Άσκηση 3 (σχέση μεταξύ $f'(\xi_1), f'(\xi_2), f'(\xi_3)$)

Έστω μια συνάρτηση f για την οποία ισχύουν οι υποθέσεις του Θ.Rolle στο $[1,3]$. Να αποδείξετε ότι υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (1,3)$ τέτοια ώστε: $f'(\xi_1) + f'(\xi_2) = 0$.

Άσκηση 4 (Θ.Μ.Τ και Θ. Bolzano) - Πανελλήνιες 2001

Δίνεται συνάρτηση $f : [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$, παραγωγίσιμη στο (α, β) και ισχύει ότι: $f(\alpha) = 2\beta$ και $f(\beta) = 2\alpha$. Να αποδείξετε ότι:

- i. Η εξίσωση $f(x) = 2x$ έχει μια τουλάχιστον ρίζα στο (α, β) .
- ii. Υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (\alpha, \beta)$ τέτοια ώστε: $f'(\xi_1) \cdot f'(\xi_2) = 4$

Άσκηση 5 (Θ.Μ.Τ και Θ. Bolzano)

Δίνεται παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : R \rightarrow R$ για την οποία ισχύει $f(1) = 2$ και $f(3) = 8$.

Να αποδείξετε ότι:

i. Υπάρχει $x_0 \in (1,3)$ τέτοιο ώστε: $f(x_0) = 6$

ii. Υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (1,3)$ με $\xi_1 \neq \xi_2$ τέτοια ώστε: $\frac{2}{f'(\xi_1)} + \frac{1}{f'(\xi_2)} = 1$.

Άσκηση 6 (Θ.Μ.Τ και Θ. Bolzano) - SOS

Η συνάρτηση $f : R \rightarrow R$ είναι δυο φορές παραγωγίσιμη και ισχύουν οι σχέσεις:

- $f(2) = 2$

- $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{\eta\mu 3x} = 3$

- $f''(x) \neq 0$ για κάθε $x \in (0,2)$

α) Ποια είναι η εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της f στο σημείο

$A(0, f(0))$;

β) Η εξίσωση $f'(x) = 0$ μπορεί να έχει δυο διαφορετικές ρίζες στο διάστημα $(0,2)$;

γ) Εξετάστε αν υπάρχει $\xi \in (0,2)$ τέτοιο ώστε $f(\xi) = 2 - \xi$.

δ) Επίσης εξετάστε αν υπάρχουν $x_1, x_2 \in (0,2)$ τέτοια ώστε $f'(x_1) \cdot f'(x_2) = 1$

Άσκηση 7 (διαδοχικά Θ.Μ.Τ και Θ. Rolle - Πρόσημο της $f'(\xi)$, $f''(\xi)$)

Δίνεται συνάρτηση $f : R \rightarrow R$ δυο φορές παραγωγίσιμη, της οποίας η γραφική παράσταση διέρχεται από τα σημεία $A(1,5)$, $B(2,-4)$, $\Gamma(3,2)$. Να αποδείξετε ότι:

i. υπάρχουν $x_1, x_2 \in (1,3)$ τέτοια ώστε: $f(x_1) = f(x_2) = 0$.

ii. Υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (1,3)$, ώστε $f''(\xi) > 0$.

Υπόδειξη: στο ii Θ.Μ.Τ στα $[x_1, 2]$ και $[2, x_2]$ και έπειτα Θ.Μ.Τ για την f' στο διάστημα $[\xi_1, \xi_2]$.

Άσκηση 8 (απόδειξη ανισοτήτων με Θ.Μ.Τ και μονοτονία της $f'(x)$)

Έστω μια συνάρτηση f η οποία είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και η f' είναι γνησίως φθίνουσα στο $\mathbb{R}$. Να δείξετε ότι $f(x+1) - f(x) < f'(x) < f(x) - f(x-1)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Υπόδειξη: Θ.Μ.Τ στα $[x-1, x]$ και $[x, x+1]$. Έπειτα εκμεταλλευόμαστε την μονοτονία της f' .

Άσκηση 9 (απόδειξη ανισοτήτων με Θ.Μ.Τ και μονοτονία της $f'(x)$) - Πανελλήνιες 2006

Να αποδείξετε ότι $\ln(x+1) - \ln x < \frac{1}{x}$, $x > 0$.

Υπόδειξη: Η συνάρτηση φαίνεται ότι είναι η $f(x) = \ln x$. Εφαρμόζουμε Θ.Μ.Τ για την f στο $[x, x+1]$.

Άσκηση 10 (απόδειξη ανισοτήτων με Θ.Μ.Τ και μονοτονία της $f'(x)$)

Έστω μια συνάρτηση f η οποία είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και η f' είναι γνησίως φθίνουσα στο $[0, +\infty)$. Αν ισχύει ότι $f(0) = 0$ να αποδείξετε ότι $f'(x) < \frac{f(x)}{x}$ για κάθε $x > 0$.

Υπόδειξη: είναι $f'(x) < \frac{f(x)}{x} \Leftrightarrow f'(x) < \frac{f(x) - f(0)}{x - 0}$. Άρα εφαρμόζω Θ.Μ.Τ για την f στο $[0, x]$.

Άσκηση 11 (σταθερή συνάρτηση ορισμένη σε διάστημα)

Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $f(4) = 3$ και $xf'(x) = 3x - 2f(x)$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$.

- i. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $g(x) = x^2f(x) - x^3$ είναι σταθερή στο $(0, +\infty)$.
- ii. Να βρείτε τον τύπο της f .

Άσκηση 12 (Εύρεση της f - απλή μορφή)

Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ που έχει παράγωγο $f'(x) = 2e^x + \frac{1}{x} - \frac{1}{x^2}$ όταν $f(1) = 2e$.

Άσκηση 13 (Εύρεση της f - αρχική γινόμενου ή πηλίκου)

Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης $f : (1, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ αν ισχύει $x \cdot f'(x) \cdot \ln x + f(x) = 2x^2$ και $f(e) = e^2$.

Άσκηση 14 (Εύρεση της f - αρχική γινόμενου ή πηλίκου)

Έστω $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(1) = 2$ και $xf'(x) - f(x) = x$ για κάθε $x > 0$. Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .

Άσκηση 15 (Εύρεση της f - αρχική συνθέτης συνάρτησης) - Πανελλήνιες 2005

Έστω μια συνάρτηση f παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ τέτοια ώστε να ισχύει η σχέση: $2f'(x) = e^{x-f(x)}$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $f(0) = 0$. Να δείξετε ότι $f(x) = \ln\left(\frac{1+e^x}{2}\right)$.

Άσκηση 16 (Εύρεση της f - αρχική συνθέτης συνάρτησης)

Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(0) = 2$, $f(x) > 1$ και $f'(x) - e^x \sqrt{f(x) - 1} = 0$ για κάθε $x > 0$. Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .

Υπόδειξη: $f'(x) - e^x \sqrt{f(x) - 1} = 0 \Leftrightarrow f'(x) = e^x \sqrt{f(x) - 1} \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{\sqrt{f(x) - 1}} = e^x \Leftrightarrow \dots$